

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์การพัฒนางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิธีการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ ในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล รวมทั้งกำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

เพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการจัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านต่างๆ รวม ๖ คณะอันประกอบด้วย คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ตลอดจนได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวางเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

สถานการณ์ แนวโน้ม วิสัยทัศน์ และเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ

๑. บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ เป็นต้นมาได้ส่งผลให้ประเทศมีการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านเศรษฐกิจที่ประเทศไทยได้รับการยกระดับเป็นประเทศในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลาง ในด้านสังคมที่มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนส่งผลให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากการเป็นประเทศยากจน และในด้านสิ่งแวดล้อมที่ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในความหลากหลายเชิงนิเวศ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังมีความท้าทายต่อการพัฒนาที่สำคัญ อาทิ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี ๒๕๖๐ ที่ร้อยละ ๓.๙ ถือว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าศักยภาพ เมื่อ

เทียบกับร้อยละ ๖.๐ ต่อปีในช่วงเวลาเกือบ ๖ ทศวรรษที่ผ่านมา โดยมีสาเหตุหลักจากการชะลอตัวของการลงทุนภายในประเทศและสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัวได้เต็มที่โครงสร้างเศรษฐกิจไทยที่ยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพภาคบริการและภาคเกษตรมีผลผลิตการผลิตในระดับต่ำ ขาดการนำเทคโนโลยีเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ประกอบกับแรงงานไทยยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพและสมรรถนะที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศ

นอกจากนั้น ศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัยยังคงเป็นปัจจัยท้าทายสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ แม้ว่าการเข้าถึงระบบบริการสาธารณสุข การศึกษา บริการสาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ และการคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ ของคนไทยมีความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น แต่ยังคงมีปัญหาเรื่องคุณภาพการให้บริการที่มีมาตรฐานแตกต่างกันระหว่างพื้นที่ ซึ่งเป็นหนึ่งในสาเหตุหลักที่ทำให้ประเทศไทยยังคงมีปัญหาความเหลื่อมล้ำในหลายมิติ ขณะที่ปัญหาด้านความยากจนยังคงเป็นประเด็นท้าทายในการยกระดับการพัฒนาประเทศให้ประชาชนมีรายได้สูงขึ้นและแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำอย่างยั่งยืน ขณะเดียวกันการวางกลยุทธ์ระยะยาวในการฟื้นฟู การใช้ และการรักษาทรัพยากรอย่างบูรณาการเพื่อการพัฒนาประเทศที่ผ่านมายังขาดความชัดเจน ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศยังมีปัญหาการใช้อย่างสิ้นเปลืองและเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว

ทั้งนี้ ปัญหาดังกล่าวข้างต้นมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ การพัฒนาประเทศขาดความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาของประชาชน ขณะที่ความมั่นคงภายในประเทศยังมีหลายประเด็นที่ต้องเสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็ง ลดความขัดแย้งทางความคิดและอุดมการณ์ที่มีรากฐานมาจากความเหลื่อมล้ำ ความไม่เสมอภาค การขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม และปัญหาการขาดเสถียรภาพทางการเมืองตลอดจนส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจให้เกิดความรักและความสามัคคี

ในขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กที่ลดลงและประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ มีความท้าทายมากขึ้น ทั้งในส่วนของเสถียรภาพทางการเงินการคลังของประเทศในการจัดสวัสดิการเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้น การลงทุนและการออม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ความมั่นคงทางสังคม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนซึ่งจะเป็นประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว

๒. ปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ

แม้ว่าประเทศไทยจะมีตำแหน่งที่ตั้งที่สามารถเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงในภูมิภาค และเป็นประตูสู่เอเชีย แต่การที่มีอาณาเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศ ทำให้ปัญหาด้านเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้านยังคงเป็นความท้าทายด้านความมั่นคงในอนาคต นอกจากนี้ ประเทศไทยยังคงต้องให้ความสำคัญกับปัญหาด้านความมั่นคงอื่น ๆ ที่มีความซับซ้อน ละเอียดย่อน และมีความเชื่อมโยงกันหลายมิติ ที่อาจเป็นประเด็นท้าทายต่อการสร้างบรรยากาศความไว้วางใจระหว่างรัฐกับประชาชนและระหว่างประชาชนกับประชาชน ซึ่งรวมถึงการสร้างสามัคคีของคนในชาติที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มประชากรไทยที่มีแนวคิดและความเชื่อที่แตกต่างกันอย่างยั่งยืนนอกจากนี้ การขยายอิทธิพลและการเพิ่มบทบาทของประเทศมหาอำนาจ ที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบหลายขั้วอำนาจ หรือเกิดการย้ายขั้วอำนาจทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต ขณะที่องค์กรที่ไม่ใช่รัฐ อาทิ องค์กรระหว่างประเทศ และบริษัทข้ามชาติ จะมีบทบาทมากขึ้นในการกำหนดกฎ ระเบียบ ทิศทางความสัมพันธ์และมาตรฐานสากลต่างๆ ทั้งในด้านความมั่นคง และเศรษฐกิจ รวมทั้งการรวมกลุ่มเศรษฐกิจและการ

เปิดเสรีในภูมิภาคที่นำไปสู่ความเชื่อมโยงในทุกกระบวน อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านอาชญากรรมข้ามชาติและเศรษฐกิจนอกระบบ รวมทั้งปัญหายาเสพติด การค้ามนุษย์ และการลักลอบเข้าเมือง

ในทางกลับกัน ความเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดจะก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผัน อาทิ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ หุ่นยนต์และโดรน เทคโนโลยีพันธุกรรมสมัยใหม่ และเทคโนโลยีทางการเงิน ซึ่งตัวอย่างแนวโน้มการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดเหล่านี้ คาดว่าจะเป็นปัจจัยสนับสนุนหลักที่ช่วยทำให้เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มที่จะกลับมาขยายตัวได้เข้มแข็งขึ้น แนวโน้มสำคัญที่จำเป็นต้องมีการติดตามอย่างใกล้ชิด อาทิ การรวมกลุ่มทางการค้าและการลงทุนที่จะมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น การแข่งขันที่คาดว่าจะรุนแรงขึ้นในการเพิ่มผลิตภาพและสร้างความหลากหลายของสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์รูปแบบชีวิตใหม่ๆ

นอกจากนั้น ประเทศไทยคาดว่าจะเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอดในปี ๒๕๗๔ จะก่อให้เกิดโอกาสใหม่ๆ ในการตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคนสูงวัยที่จะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการคาดการณ์ว่าครอบครัวไทยจะมีขนาดเล็กลงและมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้นประชากรในประเทศไทยจะมีช่วงอายุที่แตกต่างกันและจะมีกลุ่มคนช่วงอายุใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเตรียมความพร้อมของประชากรให้มีคุณภาพและการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการผลิตและการบริการของประเทศจะเป็นความท้าทายสำคัญในระยะต่อไป

ในขณะเดียวกัน โครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมสูงวัย อาจทำให้เกิดความต้องการแรงงานต่างชาติเพิ่มมากขึ้นเพื่อทดแทนจำนวนแรงงานไทยที่ลดลง ซึ่งปัจจัยด้านการเปิดเสรีในภูมิภาคและความก้าวหน้าของการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งในภูมิภาคจะทำให้การเคลื่อนย้ายแรงงานและการย้ายถิ่นมีความสะดวกมากขึ้น และเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายประชากรเข้าออกประเทศเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มประชากรที่มีศักยภาพซึ่งมีแนวโน้มในการเคลื่อนย้ายไปเรียนหรือทำงานในทั่วทุกมุมโลกสูงขึ้น ทั้งนี้ การย้ายถิ่นส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น จึงอาจจะเป็นไปได้ที่ประเทศไทยจะยังคงเป็นประเทศผู้รับของประชากรจากประเทศเพื่อนบ้านขณะที่ประชากรไทย โดยเฉพาะแรงงานทักษะอาจมีแรงจูงใจในการย้ายถิ่นไปยังประเทศที่มีระดับการพัฒนาที่ดีกว่า อาจทำให้การแย่งชิงแรงงานมีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งจะยิ่งทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคมไทย

นอกจากนี้ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศคาดว่าจะมีความรุนแรงมากขึ้นทั้งในเชิงความผันผวน ความถี่ และขอบเขตที่กว้างขวางมากขึ้น ซึ่งจะสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ตลอดจนระบบผลิตทางการเกษตรที่สัมพันธ์ต่อเนืองกับความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ ขณะที่ระบบนิเวศต่างๆ มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างสูงในการสูญเสียความสามารถในการรองรับความต้องการของมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างไรก็ดี ระดับความรุนแรงของผลกระทบอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกและความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศต่าง ๆ ดังกล่าวที่แต่ละประเทศจะต้องเผชิญจะมีความแตกต่างกัน ทำให้การเป็นสังคมสีเขียว การรักษาและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการจะได้รับความสำคัญและความสนใจจากนานาประเทศรวมทั้งประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก รวมถึงการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหารมีแนวโน้มที่จะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นกฎระเบียบและข้อตกลงด้านสิ่งแวดล้อมจะมีความเข้มข้นและเข้มงวดขึ้น โดยกรอบการพัฒนาตามข้อตกลงระหว่าง

ประเทศต่างๆ ที่สำคัญ เช่น เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และบันทึกความตกลงปารีสจะได้รับนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังมากยิ่งขึ้น

แนวโน้มเหล่านี้จะก่อให้เกิดความท้าทายต่อการพัฒนาประเทศในหลายมิติ ทั้งในส่วนของการทำงานและอาชีพ สาขาการผลิตและบริการใหม่ๆ ความมั่นคงของประเทศอันเกิดจากภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านอื่นๆ ที่ซับซ้อนขึ้น อาชญากรรมไซเบอร์ รูปแบบการก่อสงครามที่ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ การเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสาร องค์กรความรู้ เทคโนโลยีและสินค้าและบริการ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รวดเร็วและคาดการณ์ได้ยาก การเกิดขึ้นของโรคระบาด และโรคอุบัติใหม่ที่จะส่งผลให้การเฝ้าระวังด้านสาธารณสุขในประเทศไทยมีความสำคัญมากขึ้น อาจนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นได้ หากไม่มีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและรองรับผลกระทบต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งรวมถึงการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบพลิกผันที่จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่งหากการเข้าถึงเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐาน และองค์ความรู้สมัยใหม่มีระดับความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มประชากรต่างๆ โดยการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมดังกล่าวจะส่งผลต่อทั้งการทำงานและอาชีพที่จะมีรูปแบบและลักษณะงานที่เปลี่ยนไป มีความต้องการแรงงานที่มีสมรรถนะสูงเพิ่มมากขึ้น หลายอาชีพอาจหายไปจากตลาดงานในปัจจุบันและบางอาชีพจะถูกทดแทนด้วยระบบอัตโนมัติ โดยเฉพาะอาชีพที่ต้องการทักษะระดับต่ำ ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ปรับตัวไม่ทันหรือขาดความรู้และทักษะที่ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปกระแสโลกาภิวัตน์ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาขยายความเป็นเมือง วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศที่อาจจะมีผลกระทบมากยิ่งขึ้น ซึ่งปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวจะส่งผลให้ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประเทศมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

จากปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในมิติต่างๆข้างต้น เห็นได้ว่าบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูง และมีความซับซ้อนหลากหลายมิติ ซึ่งจะส่งผลต่ออนาคตการพัฒนาประเทศอย่างมาก ดังนั้น การพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติและทุกด้าน การพัฒนาที่เกี่ยวข้อง มีความร่วมมือในลักษณะประชารัฐจากภาคส่วนต่างๆ ในรูปแบบของหุ้นส่วนการพัฒนาที่เป็นการดำเนินงานอย่างบูรณาการ เนื่องจากทุกมิติการพัฒนามีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน โดยประเทศไทยจำเป็นต้องมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ สมรรถนะ และทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ สามารถรู้เท่าทันและปรับตัวให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข มีอาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้ ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์และกติกาใหม่ๆ และมาตรฐานที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบและปัจจัยส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน ทั้งในส่วนของระบบการเรียนการสอน และการพัฒนาทักษะฝีมือที่สอดคล้องกันกับการพัฒนาของคนในแต่ละช่วงวัย ระบบบริการสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับเป็นเจ้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมก้าวทันโลก จากการต่อยอดการพัฒนาบนพื้นฐานนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ ส่งผลให้เกิดการสร้างห่วงโซ่มูลค่าทางเศรษฐกิจในทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรและภาคบริการ กระจายผลประโยชน์จากการพัฒนา ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ และนำไปสู่การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วน

นอกจากนี้ ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหาร การรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายเชิงนิเวศ การส่งเสริมการดำเนินชีวิตและธุรกิจ และ

การพัฒนาและขยายความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่องที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมกับการมีข้อกำหนดของรูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ที่ชัดเจน ขณะที่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ กฎหมาย ระบบภาษีต้องมีกลยุทธ์การพัฒนาที่สามารถอำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ประเทศมีศักยภาพการแข่งขันที่สูงขึ้น และสามารถจับจุดแข็งในเรื่องตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศมากขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญของการรวมกลุ่มความร่วมมือกับนานาประเทศในระดับภูมิภาคและระดับโลก เพื่อกระชับและสร้างสัมพันธ์ไมตรี เสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการทูต ซึ่งจะก่อให้เกิดการสร้างพลังทางเศรษฐกิจและรักษาความมั่นคงของประเทศ โดยจำเป็นต้องสร้างความพร้อมในการที่จะยกระดับมาตรฐานและมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกติกาสากลในด้านต่างๆ ขณะเดียวกันประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งให้มีการปฏิรูประบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดีและมีเสถียรภาพทางการเมือง มีการส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจเพื่อให้เกิดความรักความสามัคคี และลดความขัดแย้งภายในประเทศ โดยที่นโยบายการพัฒนาต่างๆ จำเป็นต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับโครงสร้างและลักษณะพฤติกรรมของประชากรที่อาจจะมีความแตกต่างจากปัจจุบันมากขึ้น

ดังนั้น ภายใต้เงื่อนไขโครงสร้างประชากร โครงสร้างเศรษฐกิจ สภาพสังคม สภาพภูมิอากาศสิ่งแวดล้อม และปัจจัยการพัฒนาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการวางแผนการพัฒนาที่รอบคอบและครอบคลุม อย่างไรก็ตาม หลายประเด็นพัฒนาเป็นเรื่องที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการปรับตัวซึ่งจะต้องหยั่งรากลึกลงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างการขับเคลื่อนการพัฒนาให้ประเทศเจริญก้าวหน้าไปในอนาคตจึงจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ในระยะยาวที่ต้องบรรลุ พร้อมทั้งแนวยุทธศาสตร์หลักในด้านต่างๆ เพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างบูรณาการบนพื้นฐานประชาธิปไตยยกระดับจุดแข็งและจุดเด่นของประเทศ และปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนและจุดด้อยต่างๆ อย่างเป็นระบบ โดยยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นเป้าหมายใหญ่ในการขับเคลื่อนประเทศ และถ่ายทอดไปสู่แผนในระดับอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติทั้งในระดับยุทธศาสตร์ ภารกิจและพื้นที่ ซึ่งรวมถึงพื้นที่พิเศษต่างๆ อาทิ เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพื่อให้การพัฒนาประเทศสามารถดำเนินการได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน

๓. วิสัยทัศน์ประเทศไทย

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ และประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคม ท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันชาติ

ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่นคง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนจนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุขได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วนมีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจนเศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็งขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่างๆทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้ การรักษาและการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืนและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ **“ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”** โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของ

ทรัพยากรธรรมชาติ

- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ

๔.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

- (๑) การรักษาความสงบภายในประเทศ
- (๒) การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง

(๓) การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

(๔) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ

(๕) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

๔.๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

(๑) การเกษตรสร้างมูลค่า

(๒) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

(๓) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว

๔.๔ โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก

(๕) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

๔.๓ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

(๑) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม

(๒) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

(๓) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

(๔) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย

(๕) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี

(๖) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ

ทรัพยากรมนุษย์

(๗) การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนา

ประเทศ

๔.๔ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

(๑) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

(๒) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี

(๓) การเสริมสร้างพลังทางสังคม

(๔) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและ

การจัดการตนเอง

๔.๕ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ

สิ่งแวดล้อม

(๑) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

(๒) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล

(๓) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ

(๔) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้น

ความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

(๕) พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(๖) ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

๔.๖ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

(๑) ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส

(๒) ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่

(๓) ภาครัฐมีขนาดเล็กกลาง เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

(๔) ภาครัฐมีความทันสมัย

(๕) บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

(๖) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๗) กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น

(๘) กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาของการปฏิรูปประเทศและสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเชื่อมโยงกันใกล้ชิดกันมากขึ้น โดยได้น้อมนำหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญาทางในการพัฒนาประเทศต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙-๑๑ เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง เกิดภูมิคุ้มกัน และมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ส่งผลให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน

ในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ครั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำบนพื้นฐานของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ซึ่งเป็นแผนหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย ๔.๐ ตลอดจนประเด็นการปฏิรูปประเทศ นอกจากนั้น ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน ทั้งในระดับกลุ่มอาชีพ ระดับภาค และระดับประเทศในทุกขั้นตอนของแผนฯ อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และ ทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งร่วมจัดทารายละเอียดยุทธศาสตร์ของแผนฯ เพื่อมุ่งสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน”

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จึงเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนดประเด็นการพัฒนา พร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง ๕ ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ขณะเดียวกัน ยังได้กำหนดแนวคิดและกลไกการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลที่ชัดเจน เพื่อกำกับให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีทิศทางและเกิดประสิทธิภาพ นาไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย

๑. ภาพรวมการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๑.๑ หลักการ

๑.๒ จุดเปลี่ยนสำคัญในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ ๑๒

๑.๓ ประเด็นการพัฒนาหลักที่สำคัญในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๒. การประเมินสภาพแวดล้อมการพัฒนาประเทศ

๒.๑ สถานการณ์และแนวโน้มภายนอก

๒.๒ สถานการณ์และแนวโน้มภายใน

๓. วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๓.๑. วัตถุประสงค์

๓.๒. เป้าหมายรวม

๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

ยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ มีทั้งหมด ๑๐ ยุทธศาสตร์ โดยมี ๖ ยุทธศาสตร์ ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และอีก ๔ ยุทธศาสตร์ที่เป็นปัจจัยสนับสนุน ดังนี้

๔.๑ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

๔.๒ ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

๔.๓ ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

๔.๔ ยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๔.๕ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่ง

และยั่งยืน

๔.๖ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และ

ธรรมาภิบาลในสังคมไทย

๔.๗ ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

๔.๘ ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

๔.๙ ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

๔.๑๐ ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

๕. การขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ สู่การปฏิบัติ

๕.๑ หลักการ

๕.๒ แนวทางขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๕.๓ การติดตามประเมินผลแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๑.๓ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

➔ แผนพัฒนาภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ ฉบับทบทวน

๑. สภาพทั่วไป

๑.๑ ที่ตั้ง ภาคใต้ตั้งอยู่บนคาบสมุทร Malay ขนาบด้วยทะเลอ่าวไทย ทางฝั่งตะวันออกมีความยาวชายฝั่งทะเล ๘๗๗ กิโลเมตร และทะเลอันดามัน ทางฝั่งตะวันตกความยาวชายฝั่ง ๑,๐๙๓ กิโลเมตร ประกอบด้วย ๑๑ จังหวัด คือ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ราชบุรี พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง และสตูล ตอนบนมีพรมแดนติดกับประเทศเมียนมา เป็นระยะทางสั้นๆ และตอนล่างของภาคมีพรมแดนติดกับประเทศมาเลเซีย เป็นระยะทางประมาณ ๑๘๐ กิโลเมตร

๑.๒ พื้นที่และลักษณะภูมิประเทศ ภาคใต้มีพื้นที่รวม ๓๗.๓๖ ล้านไร่ สภาพภูมิประเทศมี ๒ ลักษณะ คือ ด้านตะวันตกมีแนวเทือกเขา ตะนาวศรี และเทือกเขาภูเก็ต ซึ่งเป็นต้นกำเนิดแม่น้ำสายต่างๆ อาทิ แม่น้ำกระบุรี และแม่น้ำตาปี ส่วนพื้นที่ ตอนกลางของภาคมีเทือกเขานครศรีธรรมราชทอดเป็นแนวเหนือ-ใต้ สำหรับด้านตะวันออกมีลักษณะเป็นพื้นที่ราบขนาดใหญ่เหมาะสำหรับการเพาะปลูกพืชที่สำคัญของภาค รวมทั้งมีพื้นที่ชุ่มน้ำที่สำคัญ ได้แก่ ทะเลน้อย และทะเลสาบสงขลา ตลอดจนมีพื้นที่เกาะกระจายอยู่ในทะเลทั้งสองฝั่งซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของภาค เช่น เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะสิมิลัน เกาะสุรินทร์ เกาะพีพี และเกาะหลีเป๊ะ เป็นต้น

๑.๓ ภูมิอากาศ สภาพภูมิอากาศของภาคใต้เป็นแบบมรสุมเขตร้อนและมีฝนตกชุก เนื่องจากอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ มีฤดูกาลเพียง ๒ ฤดู อุณหภูมิเฉลี่ย ๓๒ องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยประมาณ ๒,๖๓๔ มิลลิเมตรต่อปี สูงกว่า

ค่าเฉลี่ยของประเทศ (๑,๓๕๖ มิลลิเมตร/ปี) เหมาะสำหรับการปลูกพืชเขตร้อน และมีน้ำเพียงพอกับ การทำ เกษตร

๑.๔ การใช้ประโยชน์ที่ดิน จากพื้นที่ทั้งหมด ๓๗.๓๖ ล้านไร่ มีการจำแนกการใช้ประโยชน์พื้นที่ แบ่งเป็น พื้นที่ป่าไม้ ๙.๓๖ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๒๕.๐ ของพื้นที่ภาค พื้นที่ป่าชายเลน ๑.๓ ล้านไร่ พื้นที่ถือครอง เพื่อการเกษตร ๑๘.๓ ล้านไร่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมัน ประมาณ ๑๕.๙ ล้านไร่ หรือ ร้อยละ ๘๖.๙ ของพื้นที่การเกษตรรองลงมาเป็นพื้นที่นา และพื้นที่ปลูกไม้ผล คิดเป็นร้อยละ ๔.๒ และ ๔.๓ ของพื้นที่การเกษตรตามลำดับ

๑.๕ ทรัพยากรธรรมชาติ

๑.๕.๑ ดิน ภาคใต้มีดินที่มีปัญหาทางการเกษตร จำนวน ๑๘.๔๑ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๔๙.๓ ของพื้นที่ภาค ซึ่งในจำนวนนี้เป็นพื้นที่ลาดเชิงชัน ๑๒.๑๓ ล้านไร่ รวมทั้งพื้นที่ดินเค็ม ๑.๔๖ ล้านไร่ ดินทราย ๑.๐๑ ล้านไร่ ดินเปรี้ยวจัด ๐.๗๒ ล้านไร่ และอื่นๆ อีก ๓.๘๑ ล้านไร่ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่บริเวณ ชายทะเลและพื้นที่ป่าพรุ

๑.๕.๒ แหล่งน้ำ ภาคใต้มีลุ่มน้ำที่สำคัญ คือ ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก ลุ่มน้ำภาคใต้ ฝั่ง ตะวันตก ลุ่มน้ำตาปี และลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ถึงดี มีปริมาณน้ำท่า ๖๑,๘๑๖ ล้าน ลูกบาศก์เมตรต่อปี กักเก็บน้ำได้ ๔,๗๗๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี หรือร้อยละ ๗.๗ ของปริมาณ น้ำท่ารายปี

๑.๕.๓ ป่าไม้ ในปี ๒๕๖๑ มีพื้นที่ป่าไม้ ๙.๕๐ ล้านไร่ ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นป่าดิบชื้น และมีพื้นที่ป่าชายเลน ๑.๒๘ ล้านไร่ บริเวณชายฝั่งทะเลอ่าวไทย จำนวน ๐.๑๘ ล้านไร่ และชายฝั่งทะเลอันดามัน จำนวน ๑.๑๐ ล้านไร่ ซึ่งพื้นที่ป่าชายเลนมีความสำคัญในการเป็นแนวกันคลื่นและเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ บริเวณชายฝั่งที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ โดยทรัพยากรป่าไม้ของภาค เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่ สวยงาม เช่น ถ้ำ น้ำตก และแหล่งธรรมชาติประเภทภูเขา ป่าไม้ อุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ฯลฯ ซึ่งตั้งอยู่ กระจายทั่วทั้งภาค

๒. โครงข่ายคมนาคมขนส่งและบริการสาธารณสุข

๒.๑ โครงข่ายถนน มีเส้นทาง ๔ ช่องจราจรด้านฝั่งอ่าวไทยที่เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมกับภาค กลาง และภาคใต้ชายแดนต่อเนื่องไปยังมาเลเซีย ส่วนเส้นทางคมนาคมฝั่งอันดามันบางช่วง (ระนอง) ยังเป็น ๒ ช่องจราจร

๒.๑.๑ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (สายเพชรเกษม) สายกรุงเทพฯ-จุดผ่านชายแดน ถาวร สะเดา เชื่อมโยงจังหวัดชุมพร-ระนอง-พังงา-ภูเก็ต-กระบี่-ตรัง-พัทลุง-สงขลาจนถึงชายแดนไทย (อำเภอ สะเดา จังหวัดสงขลา) ระยะทางประมาณ ๘๐๕ กิโลเมตร และเชื่อมต่อกับทางพิเศษเหนือ-ใต้ สายเหนือ เมืองภูเก็ตกาญจิม ประเทศมาเลเซีย โดยมีบางช่วงที่เป็นส่วนหนึ่งของทางหลวงเอเชียสาย ๒ (AH๒)

๒.๑.๒ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๑ (สายสี่แยกปฐมพร-พัทลุง) เชื่อมโยงจังหวัด ชุมพร- สุราษฎร์ธานี-นครศรีธรรมราช-พัทลุง ระยะทางประมาณ ๓๘๒.๖๑ กิโลเมตร ปัจจุบันถนนเป็น ๔ ช่อง จราจร และเป็นส่วนหนึ่งของทางหลวงเอเชียสาย ๒ (AH๒) ตลอดสาย

๒.๑.๓ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๒ (สายคลองแงะ-สุโข-ลก) เชื่อมโยงจาก อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลาผ่านจังหวัดปัตตานีไปยังชายแดนอำเภอสุโข-ลก จังหวัดนราธิวาส โดยเส้นทาง จาก จังหวัดปัตตานีเข้าสู่จังหวัดนราธิวาสเป็น ๔ ช่องจราจร และเส้นทางนี้เป็นส่วนหนึ่งของทางหลวงเอเชีย สาย ๑๘ (AH๑๘) เชื่อมต่อกับทางหลวงหมายเลข ๓ ที่เมืองรันเตาปันจิง รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย และ ทางหลวง หมายเลข ๔๓ (สายหาดใหญ่-มะพร้าวตันเตียว) เชื่อมต่อจากอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ไปยัง จังหวัดปัตตานี เป็นทางหลวงขนาด ๔ ช่องจราจรตลอดสาย รวมระยะทาง ๙๔.๙๕ กิโลเมตร

๒.๑.๔ ทางหลวงหมายเลข ๔๔ (สายอ่าวลึก-หินโงก หรือ สายเซาท์เทิร์น) เป็นส่วนหนึ่งใน โครงการสะพานเศรษฐกิจ (Land Bridge) เชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ฝั่งทะเลอันดามันกับฝั่งทะเลอ่าวไทย โดยเชื่อมโยงจังหวัดกระบี่-สุราษฎร์ธานี เป็นถนนขนาด ๔ ช่องจราจร ระยะทางประมาณ ๑๓๓.๑๗ กิโลเมตร

๒.๒ รถไฟ มีแนวเส้นทางหลักจากกรุงเทพฯ-ชุมพร-สุราษฎร์ธานี-นครศรีธรรมราช-พัทลุง-หาดใหญ่- ปาดังเบซาร์ และเชื่อมต่อไปยังมาเลเซียและสิงคโปร์ และเส้นทางแยกจากชุมพรทางทุ่งสง (นครศรีธรรมราช)- ตรัง เพื่อเชื่อมโยงการขนส่งสินค้าและประชาชนจากรถไฟสายหลักที่ชุมพรทางรถไฟทุ่งสง จังหวัด นครศรีธรรมราชไปยังฝั่งทะเลอันดามันที่สถานีกันตัง จังหวัดตรัง ๓ แผนพัฒนาภาคใต้

๒.๓ สนามบิน ภาคใต้มีสนามบินนานาชาติ ๕ แห่ง ประกอบด้วย สนามบินหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา สนามบินภูเก็ต สนามบินสมุย และสนามบินสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี และสนามบินกระบี่ สำหรับสนามบินภายในประเทศ มี ๔ แห่ง ในจังหวัดชุมพร ระนอง ตรัง และนครศรีธรรมราช ปัจจุบันมีการใช้ ประโยชน์เพิ่มมากขึ้นจากการเพิ่มเที่ยวบินของสายการบินต้นทุนต่ำ และประชาชนให้ความสนใจใน การเดินทางโดยเครื่องบินมากขึ้น

๒.๔ ท่าเรือ ภาคใต้มีท่าเรือสำหรับการขนส่งสินค้าเชื่อมโยงกับท่าเรือแหลมฉบัง ในบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลด้านตะวันออก และสามารถเชื่อมโยงกับท่าเรือของประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย ได้แก่ ท่าเรือน้ำลึกสงขลา ซึ่งเป็นท่าเรือหลักของภาค และท่าเรือขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นท่าเรือ เอกชนที่ใช้สำหรับขนถ่ายแร่ปิโตรเลียมและแร่โคโลไมต์ไปประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย และญี่ปุ่น ส่วนท่าเรือด้าน ฝั่งทะเลอันดามัน ได้แก่ ท่าเรือน้ำลึกภูเก็ต เป็นท่าเรือขนส่งสินค้าและท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ท่าเรือกันตัง จังหวัดตรัง เป็นท่าเรือหลักในการขนถ่ายถ่านหินลิกไนต์จากประเทศอินโดนีเซียเพื่อส่งต่อไปยังโรงงาน ปูนซีเมนต์ในอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช และท่าเรือระนอง ซึ่งมีการใช้ประโยชน์ค่อนข้างน้อย โดยปัจจุบันให้บริการขนถ่ายวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ของแท่นขุดเจาะปิโตรเลียม

๒.๕ ด้านชายแดน ภาคใต้มีพรมแดนด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือติดกับประเทศเมียนมาบริเวณจังหวัดชุมพรและจังหวัดระนอง โดยในจังหวัดระนอง เป็นพรมแดนทางน้ำเชื่อมโยงที่มีการขนส่งสินค้าอุปโภคบริโภคและ เดินทางสัญจรทางเรือไปยังเมืองตะนาวศรี พื้นที่ตอนล่างของภาคติดกับประเทศมาเลเซีย มีด่านชายแดนที่สำคัญ คือ ด่านชายแดนสะเดา ปาดังเบซาร์และบ้านประกอบ จังหวัดสงขลา รวมทั้งด่านชายแดนวังประจัน ซึ่งเป็น การเชื่อมโยงการค้าการเดินทางผ่านแดนระหว่างจังหวัดสตูลและรัฐเปอร์ลิส ประเทศมาเลเซีย ในขณะที่ ด่านชายแดนตำมะลังเป็นด่านทางน้ำที่เชื่อมต่อจังหวัดสตูลกับท่าเรือลิงกาวิ ประเทศมาเลเซีย และสามารถ เชื่อมต่อกับแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลของฝั่งอันดามัน

๒.๖ แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการในภาคที่สำคัญ ได้แก่

๒.๖.๑ โครงการก่อสร้างทางหลวง บริเวณพื้นที่ภาคใต้ตอนบน (ชุมพร - ระนอง ก่อสร้างแล้วเสร็จ ๑๔๒ กิโลเมตร จากระยะทางทั้งสิ้น ๒๖๐ กิโลเมตร) และบริเวณพื้นที่ภาคใต้ตอนกลาง เชื่อมโยงภาคใต้ ฝั่งอ่าวไทย - อันดามัน (สุราษฎร์ธานี พังงา ภูเก็ต กระบี่ นครศรีธรรมราช ก่อสร้างแล้วเสร็จ ๓๗๗ กิโลเมตร จากระยะทางทั้งสิ้น ๖๔๘ กิโลเมตร)

๒.๖.๒ โครงการรถไฟทางคู่ช่วงประจวบคีรีขันธ์ - ชุมพร และชุมพร - สุราษฎร์ธานี สุราษฎร์ธานี - หาดใหญ่ - สงขลา

๒.๖.๓ โครงการระบบรถไฟทางคู่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้า ช่วงหาดใหญ่ - ปาดังเบซาร์

๒.๖.๔ โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองสายหาดใหญ่ - ชายแดนไทย - มาเลเซีย ออกแบบ แล้วเสร็จ อยู่ระหว่างปรับปรุงแก้ไขรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) รวมทั้งการศึกษา รูปแบบ การให้เอกชนร่วมลงทุน

๒.๖.๕ โครงการพัฒนาท่าอากาศยานภูเก็ต มีการปรับปรุงอาคารผู้โดยสารเดิมเป็นอาคาร ผู้โดยสารภายในประเทศแล้วเสร็จและเปิดดำเนินการเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๑ และอยู่ระหว่างดำเนินการตาม แผนพัฒนาระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ๔ แผนพัฒนาภาคใต้

๒.๗ บริการสาธารณสุขภาค

๒.๗.๑ ไฟฟ้า ภาคใต้มีโรงไฟฟ้าขนาดใหญ่ที่ใช้เชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติ ๒ แห่ง ได้แก่ โรงไฟฟ้าจะนะ จังหวัดสงขลา (กำลังการผลิต ๑,๔๗๖ เมกกะวัตต์) โรงไฟฟ้าขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช (กำลังการผลิต ๘๒๔ เมกกะวัตต์) รวมทั้งโรงไฟฟ้าขนาดกลางทั้งฝั่งตะวันตกและตะวันออก ได้แก่ โรงไฟฟ้ากระบี่ (กำลังการผลิต ๓๑๕ เมกกะวัตต์) โรงไฟฟ้าพลังน้ำสุราษฎร์ธานี (กำลังการผลิต ๒๔๔ เมกกะวัตต์) เขื่อนรัชชประภา จังหวัดสุราษฎร์ธานี (กำลังการผลิต ๒๔๐ เมกกะวัตต์) นอกจากนี้มีโรงไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนจาก ผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายเล็ก (SPP และ VSPP) กระจายอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ภูเก็ต พังงา และตรัง โดยภาคใต้มีระบบสายส่งรับพลังงานไฟฟ้าจากภาคกลางทำให้ระบบมีความมั่นคงมากขึ้น

๒.๗.๒ การประปา ภาคใต้มีการประปาส่วนภูมิภาค ซึ่งให้บริการครอบคลุมในเขตเมือง อย่างไรก็ตาม ภาคใต้ยังประสบปัญหาขาดแคลนน้ำดิบในช่วงฤดูแล้ง โดยเฉพาะในเมืองใหญ่และเมืองท่องเที่ยวหลัก

๓. สภาพเศรษฐกิจและรายได้

๓.๑ ภาพรวมเศรษฐกิจ

๓.๑.๑ เศรษฐกิจภาคใต้มีขนาดเล็ก มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๐ เท่ากับ ๑,๒๒๙,๓๔๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘.๐ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ ซึ่งลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่มีสัดส่วนร้อยละ ๘.๑ ของประเทศ

๓.๑.๒ โครงสร้างเศรษฐกิจภาคใต้ยังคงพึ่งพาภาคเกษตร โดยในปี ๒๕๖๐ ภาคเกษตร มีสัดส่วนร้อยละ ๒๑.๑ รองลงมา คือ ภาคอุตสาหกรรม ร้อยละ ๑๔.๗ สำหรับภาคบริการ มีสัดส่วนร้อยละ ๖๔.๒ ซึ่งประกอบด้วย สาขาที่พักและบริการอาหาร การค้า ขนส่ง และบริการอื่นๆ ร้อยละ ๑๕.๗ ๑๑.๗ ๗.๗ และ ๒๙.๑ ตามลำดับ โดยการผลิตภาคเกษตรที่สำคัญของภาค ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ประมง และไม้ผล

อย่างไรก็ตามโครงสร้างเศรษฐกิจภาคเกษตรมีแนวโน้มลดลง ในขณะที่ภาคบริการ เริ่มมีบทบาทต่อเศรษฐกิจของภาคใต้และมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี ๒๕๖๐ ภาคเกษตรกรรมมี สัดส่วนการผลิตร้อยละ ๒๑.๖ ลดลงจากร้อยละ ๒๗.๖ ในปี ๒๕๕๖ เนื่องจากความผันผวนด้านราคาของ สินค้าเกษตรหลักในพื้นที่โดยเฉพาะยางพารา ที่ปรับตัวลดลง ขณะที่ในปี ๒๕๖๐ ภาคบริการมีสัดส่วนการผลิต ร้อยละ ๖๔.๒ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๕๕.๕ ในปี ๒๕๕๖ ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นจากสาขาที่พักและบริการอาหาร และ สาขาการขนส่ง ส่วนภาคอุตสาหกรรมมีสัดส่วนการผลิต ร้อยละ ๑๔.๗ ลดลงจากปี ๒๕๕๖ ที่มีสัดส่วนร้อยละ ๑๖.๙

๓.๑.๓ การขยายตัวทางเศรษฐกิจของภาคใต้อยู่ในระดับต่ำ โดยในปี ๒๕๖๐ เศรษฐกิจมีการ ขยายตัวร้อยละ ๑.๓ ซึ่งต่ำกว่าการขยายตัวของประเทศที่มีการขยายตัวร้อยละ ๔.๐ ซึ่งเป็นผลมาจากการชะลอตัว ของภาคเกษตรที่ได้รับผลกระทบจากราคาผลผลิตตกต่ำ และมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยในช่วง ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖- ๒๕๖๐) ร้อยละ ๒.๙

๓.๑.๔ รายได้เฉลี่ยต่อประชากรอยู่ในระดับสูง โดยปี ๒๕๖๐ ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวประชากร (GRP Per capita) เท่ากับ ๑๖๔,๑๑๕ บาทต่อคนต่อปี เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๙ ที่มีมูลค่า ๑๕๖,๗๓๙ บาทต่อคน ต่อปี โดยจังหวัดภูเก็ตมีผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัวประชากรสูงสุด ๓๘๘,๕๕๙ บาทต่อคนต่อปีรองลงมา คือ จังหวัด ๕ แผนพัฒนาภาคใต้ พังงา ๒๖๕,๗๖๘ บาทต่อคนต่อปีและจังหวัดพัทลุงมีผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัวประชากรต่ำสุด ๗๑,๒๘๘ บาทต่อ คนต่อปี

ตารางที่ ๑ ผลผลิตภัณฑ์มวลรวมและโครงสร้างเศรษฐกิจของภาคใต้

รายการ	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค					
☐ มูลค่า (ล้านบาท)	๑,๐๔๒,๓๑๒	๑,๐๒๕,๗๐๔	๑,๐๖๘,๓๙๕	๑,๑๖๗,๓๖๓	๑,๒๒๙,๓๔๐
☐ สัดส่วนต่อประเทศ (ร้อยละ)	๘.๑	๗.๘	๗.๘	๘.๐	๘.๐
☐ อัตราขยายตัวที่แท้จริง (ร้อยละ)	๕.๐	๐.๒	๓.๙	๔.๓	๑.๓
มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัว					
☐ มูลค่า (บาท/คน/ปี)	๑๔๒,๖๔๙	๑๓๙,๔๖๘	๑๔๔,๓๓๖	๑๕๖,๗๓๙	๑๖๔,๑๑๕
☐ อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	๑.๓	-๒.๒	๓.๕	๘.๖	๔.๗
โครงสร้างการผลิต (ร้อยละ)					
☐ ภาคเกษตร	๒๗.๖	๒๕.๐	๒๐.๙	๒๑.๖	๒๑.๑
☐ ภาคอุตสาหกรรม	๑๖.๙	๑๖.๘	๑๗.๑	๑๕.๑	๑๔.๗
-เหมืองแร่	๔.๘	๕.๐	๕.๒	๓.๙	๒.๘
-อุตสาหกรรม	๑๒.๑	๑๑.๘	๑๒.๐	๑๑.๑	๑๑.๙
☐ ภาคบริการ	๕๕.๕	๕๘.๑	๖๒.๐	๖๓.๔	๖๔.๒
-การค้าส่งค้าปลีก	๙.๗	๑๐.๑	๑๐.๒	๑๑.๐	๑๑.๗
-ขนส่ง	๖.๑	๗.๕	๘.๐	๗.๖	๗.๗
-ที่พักและบริการอาหาร	๙.๖	๑๐.๓	๑๓.๔	๑๔.๖	๑๕.๗
-อื่นๆ	๓๐.๑	๓๐.๒	๓๐.๕	๓๐.๑	๒๙.๑

ที่มา:ประมวลจากข้อมูลของสำนักบัญชีประชาชาติ สศช.

๓.๑.๕ เศรษฐกิจของภาคใต้ กระจุกตัวอยู่ในจังหวัดที่เป็นเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจ และแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของภาค ในปี ๒๕๖๐ จังหวัดที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่ที่สุดของภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดสงขลา มีมูลค่า ๒๔๑,๘๓๘ ล้านบาท รองลงมา คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มูลค่า ๒๑๑,๐๔๘ ล้านบาท ภูเก็ต มูลค่า ๒๐๙,๐๑๑ ล้านบาท และจังหวัดนครศรีธรรมราช มูลค่า ๑๕๓,๕๗๕ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๙.๗ ๑๗.๒ ๑๗.๐ และ ๑๒.๕ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาค ตามลำดับ

๓.๒ เศรษฐกิจรายสาขา

๓.๒.๑ ภาคเกษตร

๑) เป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศ แต่มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของภาคมีแนวโน้มลดลง

๒) ยางพารา

๓) ปาล์มน้ำมัน

๔) ภาคใต้เป็นแหล่งประมงและเพาะสัตว์น้ำชายฝั่งที่สำคัญ

๕) พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร

๖) พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางเกษตรของภาคใต้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ

๓.๒.๒ ภาคอุตสาหกรรม

๑) อุตสาหกรรมของภาคใต้อยู่ในภาวะชะลอตัว

๒) การลงทุนในภาคอุตสาหกรรมมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

๓) การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม

๓.๒.๓ การค้าชายแดน

๓.๒.๔ การท่องเที่ยว

๓.๓ เศรษฐกิจระดับครัวเรือน

- ๓.๓.๑ รายได้เฉลี่ยครัวเรือนภาคใต้มีแนวโน้มลดลงแต่ยังอยู่ในระดับสูง
- ๓.๓.๒ หนี้สินครัวเรือนภาคใต้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและสูงกว่าระดับประเทศ

๔. ประชากรและสังคม

๔.๑ ประชากร

- ๔.๑.๑ จำนวนประชากรรวมของภาคใต้เพิ่มขึ้นสูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ
- ๔.๑.๒ สัดส่วนประชากรสูงอายุเพิ่มขึ้น
- ๔.๑.๓ ประชากรเมืองโดยรวมเพิ่มขึ้น

๔.๒ แรงงาน

- ๔.๒.๑ ส่วนใหญ่มีความรู้ระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า
- ๔.๒.๒ แรงงานต่างด้าว

๔.๓ การศึกษา

- ๔.๓.๑ สถาบันการศึกษามีทุกระดับ
- ๔.๓.๒ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรใกล้เคียงค่าเฉลี่ยประเทศ
- ๔.๓.๓ ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

๔.๔ สาธารณสุข

- ๔.๔.๑ สถานบริการสาธารณสุข
- ๔.๔.๒ ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขมากขึ้น แต่ยังคงกระจุกตัวอยู่ในเมืองใหญ่
- ๔.๔.๓ ประชาชนเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อที่ป้องกันได้

๔.๕ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

สัดส่วนคดีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินลดลง แต่คดียาเสพติดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

๔.๖ สัดส่วนคนจน

สัดส่วนคนจนเพิ่มขึ้นเล็กน้อย

๕. ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และภัยพิบัติ

๕.๑ สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ๕.๑.๑ พื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย
- ๕.๑.๒ ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ลดลง
- ๕.๑.๓ คุณภาพแหล่งน้ำลดลง
- ๕.๑.๔ คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งดีขึ้น
- ๕.๑.๕ ปริมาณขยะมูลฝอยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย

๕.๒ สถานการณ์ด้านภัยพิบัติ

- ๕.๒.๑ ไฟไหม้ป่ามีแนวโน้มลดลงอย่างมาก
- ๕.๒.๒ สถานการณ์อุทกภัยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
- ๕.๒.๓ สถานการณ์ภัยแล้งมีแนวโน้มลดลง
- ๕.๒.๔ การกัดเซาะชายฝั่งทะเลยังคงเป็นปัญหาสำคัญ

๖. สภาวะแวดล้อมของภาคใต้

๖.๑ จุดแข็ง

- ๖.๑.๑ มีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่สวยงามหลายแห่งทั้งทะเลอ่าวไทยและอันดามัน
- ๖.๑.๒ แหล่งท่องเที่ยวทางบกตอนในมีศักยภาพและหลากหลายกระจายอยู่ทั่วภาค
- ๖.๑.๓ เป็นแหล่งเพาะปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผลเมืองร้อน

- ๖.๑.๔ มีแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออกที่สำคัญ
- ๖.๑.๕ แหล่งการเพาะเลี้ยงกุ้ง สัตว์น้ำชายฝั่ง และโคเนื้อของภาคที่มีศักยภาพ
- ๖.๑.๖ แหล่งทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลและชายฝั่งที่อุดมสมบูรณ์
- ๖.๑.๗ เป็นประตูการค้าชายแดนเชื่อมโยงกับประเทศมาเลเซียผ่านด่านชายแดนทั้ง ๙ แห่ง
- ๖.๑.๘ มีสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในพื้นที่

๖.๒ จุดอ่อน

๖.๒.๑ แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญหลายแห่งของภาคยังมีปัญหาคุณภาพบริการ

๖.๒.๒ การปลูกพืชเชิงเดี่ยว และเป็นการผลิตแบบดั้งเดิม รวมทั้งการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มยังมีน้อย

- ๖.๒.๓ ขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตรและประมง รวมทั้งภาคการท่องเที่ยว
- ๖.๒.๔ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย รวมทั้งปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง
- ๖.๒.๕ โครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ
- ๖.๒.๖ ขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์
- ๖.๒.๗ ทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นฐานการผลิตมีความเสื่อมโทรม

๖.๓ โอกาส

๖.๓.๑ กระแสความนิยมในการดูแลสุขภาพ

๖.๓.๒ การพัฒนาเมืองภูเก็ตเป็นเมืองอัจฉริยะต้นแบบ (Smart City)

๖.๓.๓ นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารของรัฐบาลที่จะยกระดับการผลิตให้ได้มาตรฐานระดับโลกเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่ม

๖.๓.๔ นโยบายการเชื่อมโยงโครงข่ายการคมนาคมขนส่ง

๖.๓.๕ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โครงการความร่วมมือเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย

๖.๓.๖ ข้อตกลงระหว่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อมจะมีความเข้มข้นมากขึ้น

๖.๓.๗ การเปิดเสรีทางการค้าระดับทวิภาคีและพหุภาคีเปิดโอกาสให้ภาคการผลิตและภาคบริการขยายสู่ตลาดโลกเพิ่มขึ้น

๑) การผลิตยางพารา ผลไม้ และอาหารทะเล จะได้รับโอกาสจากการที่ประเทศจีนและอินเดียเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ของโลก

๒) การท่องเที่ยวและบริการจะมีโอกาสขยายตัวจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มสูงขึ้น และมีรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลายขึ้น

๖.๓.๘ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

- ๑) ภาคการผลิตที่สำคัญของภาคมีขีดความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น
- ๒) การสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๖.๔ ภัยคุกคาม

- ๖.๔.๑ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ ที่มีความผันผวนและรุนแรงมากขึ้น
- ๖.๔.๒ มาตรฐานการจัดการป่าไม้ที่ยั่งยืน
- ๖.๔.๓ การเข้ามาของแรงงานต่างด้าวไร้ฝีมืออย่างผิดกฎหมาย

๗. แผนงาน/โครงการตามแผนพัฒนาภาคใต้ที่สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๗.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาการท่องเที่ยวของภาคให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก

๗.๑.๑ โครงการพัฒนาต้นแบบแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนและเมืองแห่งศิลปะเชิงสร้างสรรค์

๗.๑.๒ โครงการพัฒนาสินค้าและบริการสร้างสรรค์ด้านการท่องเที่ยวด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรม

และทุนทางวัฒนธรรม

๗.๑.๓ โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งประวัติศาสตร์ วิถีชีวิตชุมชน

๗.๑.๔ โครงการพัฒนาระดับมาตรฐานสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง

ธุรกิจ

๗.๑.๕ แผนพัฒนาเมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

๗.๑.๖ โครงการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยแบบครบวงจร

๗.๑.๗ โครงการพัฒนาระบบดิจิทัลเพื่อการบริหารสุขภาพ

๗.๑.๘ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกผู้โดยสารเรือสำราญ

ของท่าเรือหลัก

๗.๑.๙ โครงการพัฒนาและบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับการท่องเที่ยวโดยเรือ

สำราญ

๗.๑.๑๐ โครงการพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศ

สมาชิกอาเซียน

๗.๑.๑๑ โครงการยกระดับความปลอดภัยด้านนักท่องเที่ยว

๗.๑.๑๒ โครงการพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวแบบครบวงจรเพื่อคนทั้งมวล

๗.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปยางพาราและปาล์มน้ำมันแห่งใหม่ของประเทศ

๗.๒.๑ โครงการเทคโนโลยีชีวภาพเพื่ออุตสาหกรรม

๗.๒.๒ แผนงานพัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรมชีวภาพ

๗.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคและสร้างความเข้มแข็งสถาบัน

เกษตรกร

๗.๓.๑ แผนงานส่งเสริมการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นที่มีศักยภาพ

ทางการตลาด

๗.๓.๒ แผนงานพัฒนาโอกาสทางการตลาดให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

๗.๓.๓ แผนงานพัฒนาและส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารให้เข้าสู่ระบบมาตรฐาน

ความปลอดภัย

๗.๓.๔ แผนงานสนับสนุนและยกระดับการผลิตให้เข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์

๗.๓.๕ แผนงานพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรเพื่อเตรียมไปสู่การเป็นผู้ประกอบการในอนาคต

๗.๓.๖ แผนงานส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรชีวภาพ

๗.๓.๗ แผนงานส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพมาตรฐานและ

ยกระดับไปสู่ผลิตภัณฑ์คุณภาพสูง

๗.๓.๘ แผนงานส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร

๗.๓.๙ แผนงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม

๗.๓.๑๐ แผนงานการสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ที่ขับเคลื่อนด้วยความคิดสร้างสรรค์

เทคโนโลยีและนวัตกรรม

๗.๓.๑๑ แผนงานการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรยุคใหม่ (Smart Farmer)

๗.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการท่องเที่ยว การพัฒนาเขตอุตสาหกรรม และการเชื่อมโยงการค้าโลก

๗.๔.๑ แผนงานการพัฒนาาระบบขนส่งสาธารณะที่เหมาะสมกับระดับการพัฒนาของเมืองในเขต กรุงเทพฯ และปริมณฑล และเมืองหลักในภูมิภาค

๗.๔.๒ แผนงานการพัฒนาและปรับปรุงโครงข่ายทางหลวง ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง และ ทางพิเศษ

๗.๔.๓ แผนงานจัดระเบียบและพัฒนาเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ

๗.๔.๔ โครงการพัฒนาเมืองอัจฉริยะในพื้นที่ศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ

๗.๔.๕ แผนงานพัฒนาเมืองขนาดกลางให้เป็นเมืองนำอยู่สำหรับคนทุกกลุ่ม

๗.๔.๖ แผนงานฟื้นฟูเมืองประวัติศาสตร์ และแหล่งศิลปกรรม

๗.๔.๗ แผนงานการพัฒนาภูมิภาคและจังหวัด ๔.๐

๗.๔.๘ แผนงานพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

๗.๔.๙ แผนงานพัฒนาเมืองในพื้นที่พิเศษ

๗.๔.๑๐ แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านขนส่งและสิ่งอำนวยความสะดวกตามเส้นทาง ยุทธศาสตร์ที่สำคัญ

๗.๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็น ระบบ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน

๗.๕.๑ แผนงานบริหารจัดการน้ำ

๗.๕.๒ แผนงานจัดระบบจัดการน้ำในภาวะวิกฤติการจ้ดระบบการจัดการพิบัติภัยจากน้ำใน ภาวะวิกฤติแบบบูรณาการทั้งระบบ

๗.๕.๓ โครงการจัดการป่าไม้และพื้นที่สีเขียวเพื่อการอนุรักษ์อย่างยั่งยืน

๗.๕.๔ โครงการอนุรักษ์แนวปะการัง ระบบนิเวศทางทะเลและป่าชายหาด ในพื้นที่ที่มี ความสำคัญ

๗.๕.๕ โครงการแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูชายหาดท่องเที่ยวที่ประสบปัญหาการกัดเซาะและสูญเสีย ระบบนิเวศชายฝั่งอย่างเป็นระบบอย่างเหมาะสม

๗.๕.๖ โครงการคืนระบบนิเวศชายฝั่งให้กับชายฝั่งทะเลและเกาะของประเทศไทย

๗.๕.๗ โครงการเสริมสร้างกลไกให้ชายฝั่งทะเลได้รับการป้องกันปัญหาและมีนโยบายการจัดการ ชายฝั่งที่เหมาะสม โครงการฝึกอบรมผู้นำชุมชนชายฝั่งเกี่ยวกับความรู้ในการจัดการชายฝั่งทะเลและเกาะที่ เหมาะสม

๗.๕.๘ โครงการจัดการชายฝั่งทะเลและเกาะแบบบูรณาการ

๗.๕.๙ โครงการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง

๗.๕.๑๐ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและการสร้างระบบส่งน้ำที่ครอบคลุมและทั่วถึง พื้นที่ชลประทานและนอกเขตชลประทาน

๗.๖ ยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน

๗.๖.๑ แผนงานพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน

➔ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

วิสัยทัศน์ของกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน

การท่องเที่ยวที่มีคุณภาพระดับโลก

บนฐานความเข้มแข็งของภาคเกษตรและชุมชนอย่างยั่งยืน

พันธกิจของกลุ่มภาคใต้อันดามัน

๑. พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวรวมถึงมาตรฐานการให้บริการการท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากล
๒. พัฒนาโครงข่ายคมนาคมเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวและภาคการเกษตรภายในกลุ่มจังหวัดและเชื่อมโยงการคมนาคมกับต่างประเทศ
๓. เพิ่มขีดความสามารถด้านความมั่นคง และการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับพี่น้องประชาชนและนักท่องเที่ยว
๔. สร้างเศรษฐกิจให้สมดุลเพื่อยกระดับความเป็นอยู่และมาตรฐานคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ชุมชน และท้องถิ่น
๕. การบูรณาการและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่ความสมดุลของระบบนิเวศอย่างยั่งยืน
๖. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวและการเกษตรให้เกิดความยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

๑. พัฒนาคุณภาพด้านการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐาน อย่างยั่งยืน
๒. การพัฒนาระบบและสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าภาคเกษตร ประมง และปศุสัตว์ ที่มีศักยภาพในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน
๓. พัฒนาศักยภาพบุคลากรและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในการบริการด้านการท่องเที่ยว

➔ แผนพัฒนาจังหวัด

แผนพัฒนาจังหวัดตรัง พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔ ได้กำหนดยุทธศาสตร์และเป้าหมายที่จะต้องบรรลุอย่างชัดเจนทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในทุกมิติอย่างบูรณาการและเป็นองค์รวม โดยกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดตรังไว้ ดังนี้

วิสัยทัศน์จังหวัดตรัง

ตรังเมืองแห่งความสุข บนฐานการเกษตร อุตสาหกรรมการเกษตร และการท่องเที่ยว

ที่ได้มาตรฐานสากล

พันธกิจของจังหวัดตรัง

๑. มุ่งสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว ให้มีความมั่นคงและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๒. พัฒนาสังคม การศึกษา และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความมั่นคง สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ
๓. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืนและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีบนความหลากหลายทางชีวภาพ
๔. ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในทุกภาคส่วน
๕. เสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการภาครัฐ

เป้าประสงค์รวม

๑. เศรษฐกิจของจังหวัดขยายตัวอย่างมั่นคงและยั่งยืน
๒. ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน สร้างความเข้มแข็งทางสังคมและส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
๓. ฐานทรัพยากรธรรมชาติมีความสมบูรณ์และมีสิ่งแวดล้อมดี ตลอดจนมีการบริหารจัดการ

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด (ตามลำดับความสำคัญ)

๑. สร้างฐานเศรษฐกิจของจังหวัดด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่มั่นคงและยั่งยืน
๒. ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ให้มีคุณภาพเพื่อสร้างรายได้ให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง
๓. เสริมสร้างความมั่นคงทางสังคม พัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
๔. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมกับชุมชน/พื้นที่ และความยั่งยืน

ยุทธศาสตร์องค์การบริหารส่วนจังหวัด

วิสัยทัศน์การพัฒนากองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง

การศึกษาก้าวไกล ใส่ใจโครงสร้างพื้นฐาน การเกษตรยั่งยืน การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ คนมีคุณภาพ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม
๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว
๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและพลังงาน
๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและสังคม
๗. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร
๘. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น
๙. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรบุคคล

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

วิสัยทัศน์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดตรัง (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔)

“เป็นองค์กรหลักในการประสานพัฒนาท้องถิ่นและชุมชน มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมเชิงคุณภาพ สืบสานภูมิปัญญา
สู่การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความสุขสู่ประชาชนอย่างยั่งยืน”

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดตรัง (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔)

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานควบคู่การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้แบบองค์รวม
๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนสู่ระดับฐานราก
๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการอนุรักษ์พลังงานและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการอยู่ดีมีสุขของท้องถิ่น
๗. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง การบริหาร และการพัฒนาบุคลากรของท้องถิ่น

กรอบการประสานโครงการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔)

๑. กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละ ๒ โครงการ ไม่จำกัดประเภทและงบประมาณของโครงการ
๒. เป็นโครงการพัฒนาที่ประชาชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งแต่ ๒ แห่งขึ้นไป ได้ประโยชน์และได้ทำความตกลงกันได้ หากเป็นโครงการประเภทถนนต้องมีขนาดกว้างไม่น้อยกว่า ๖ เมตร เชื่อมต่อระหว่าง ๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นไป หากเป็นโครงการประเภทอื่นต้องเป็นไปในภาพรวมทั้งจังหวัด
๓. โครงการที่เป็นลักษณะโครงสร้างพื้นฐานจะต้องกำหนดค่าพิกัด GPS

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์

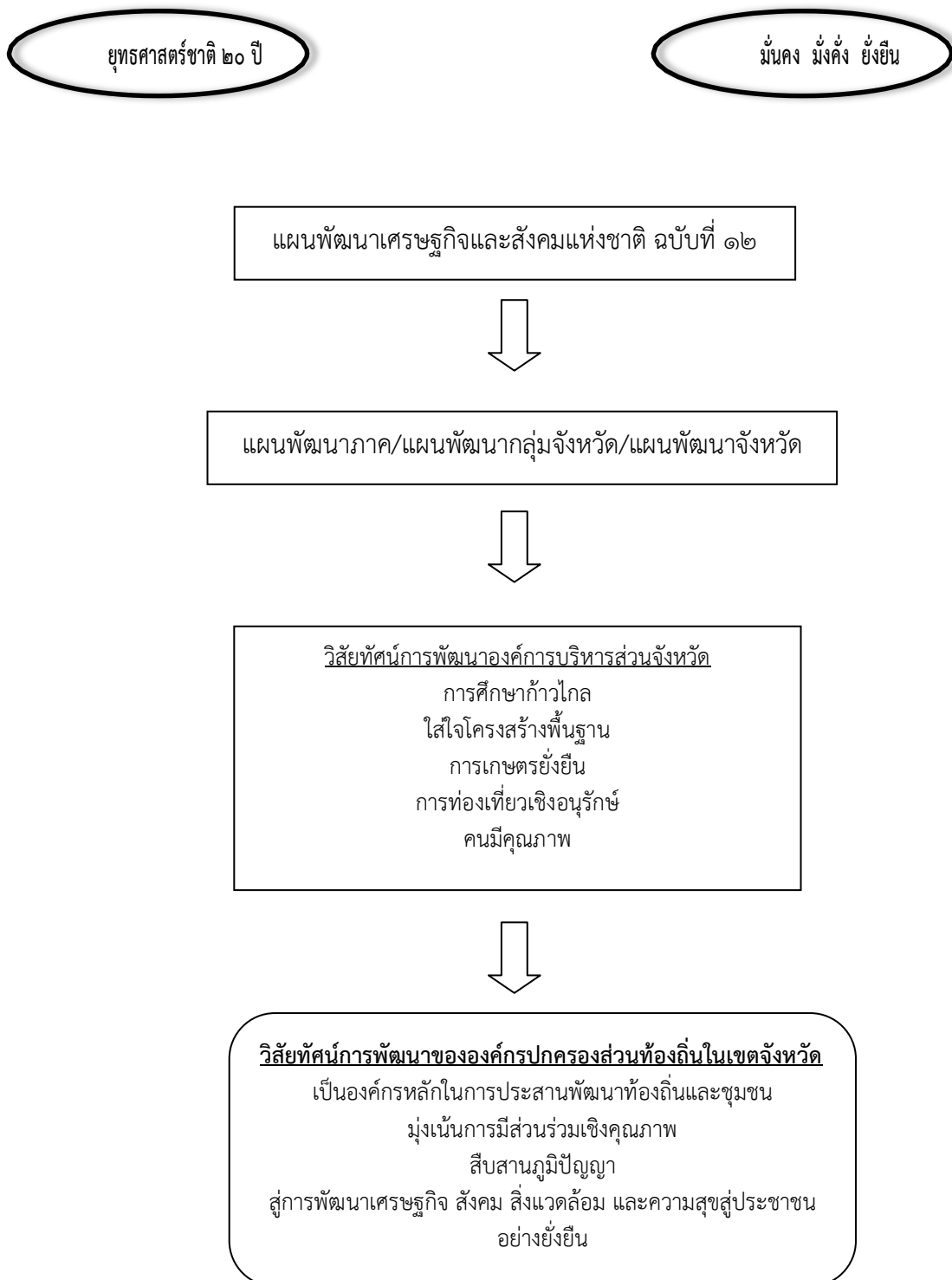
ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔)

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔) ประกอบด้วย ๗ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

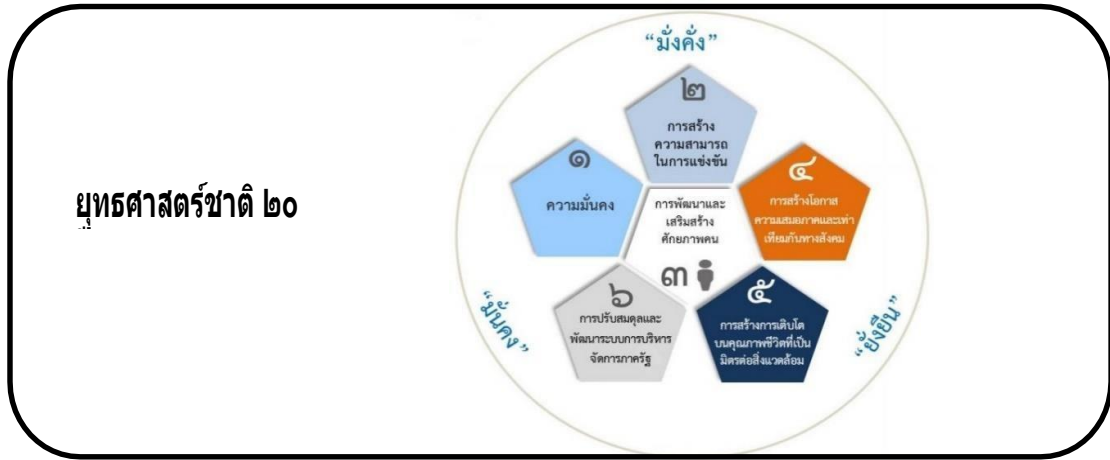
๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานควบคู่การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้แบบองค์รวม
๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนสู่ระดับฐานราก
๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการอนุรักษ์พลังงานและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการอยู่ดีมีสุขของท้องถิ่น
๗. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง การบริหาร และการพัฒนาบุคลากรของท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ทั้ง ๗ ยุทธศาสตร์ ข้างต้น มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด และยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยมีเป้าหมายสำคัญที่จะนำทิศทางการพัฒนาไปสู่ ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ครอบคลุมทุกมิติ การพัฒนา โดยอาศัยการบูรณาการจากทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และความต้องการของ ประชาสังคม ท้องถิ่น และชุมชนอย่างเป็นเอกภาพ เพื่อประโยชน์สูงสุดในพื้นที่จังหวัดจริง

แผนผังยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔)

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔)

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ (แผนชาติ ฉบับที่ ๑๒)	
-การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ -การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม -การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน -การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน -การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน	-การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย -การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ -การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม -การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ -ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ภาค	เสริมสร้างความเข้มแข็งภาคการเกษตร	ยกระดับรายได้จากการท่องเที่ยว	ป้องกันและแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
----------------------	-----------------------------------	-------------------------------	--

ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด ภาคใต้ฝั่งอันดามัน	พัฒนาคุณภาพด้านการท่องเที่ยว	พัฒนาระบบและสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าภาคเกษตร ประมง และ ปศุสัตว์	พัฒนาศักยภาพบุคลากรและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในการบริการด้านการท่องเที่ยว
--	------------------------------	--	---

ยุทธศาสตร์จังหวัดตรัง			
สร้างฐานเศรษฐกิจ	ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์	เสริมสร้างความมั่นคงทางสังคมพัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษา	บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง				
การศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม	ด้านสิ่งแวดล้อม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและพลังงาน	คุณภาพชีวิตและสังคม	การประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น	
โครงสร้างพื้นฐาน	เศรษฐกิจ	การท่องเที่ยว	การเมืองการบริหาร	ทรัพยากรบุคคล

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดตรัง			
พัฒนาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน สู่ระดับฐานราก	การอนุรักษ์พลังงานและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างยั่งยืน	การอยู่ดีมีสุขของท้องถิ่น	การเมือง การบริหาร และการพัฒนา บุคลากรของท้องถิ่น
โครงสร้างพื้นฐานควบคู่การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	คุณภาพชีวิตและส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้แบบองค์รวม	อนุรักษ์และส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญา	

๒. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้

- ๑.๑ เป็นเอกสารที่แสดงถึงความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายรัฐบาล ฯลฯ
- ๑.๒ เป็นเอกสารที่แสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต
- ๑.๓ เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มุ่งไปสู่สภาพการณ์อันพึงประสงค์ โดยสามารถจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

เป็นการกำหนดผลสำเร็จที่ต้องการ โดยดำเนินการหลังจากที่ทราบภารกิจหลักที่ท้องถิ่นจะต้องทำแล้ว การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์จะต้องกำหนดวัตถุประสงค์หรือทิศทางโดยรวมของท้องถิ่น เพื่อนำท้องถิ่นให้บรรลุความต้องการที่จะเป็นในอนาคต ซึ่งวัตถุประสงค์สามารถจำแนกได้เป็น ๒ ส่วนคือ

๑. วัตถุประสงค์โดยรวมของท้องถิ่น
๒. วัตถุประสงค์เฉพาะส่วน/เฉพาะเรื่อง

ทั้งนี้ วัตถุประสงค์เฉพาะส่วน/เฉพาะเรื่องต่างๆ ภายในท้องถิ่น เช่น เรื่องการเกษตร การท่องเที่ยว คมนาคมขนส่ง เป็นต้น จะต้องอยู่ภายใต้กรอบของวัตถุประสงค์โดยรวมของท้องถิ่นที่จะนำไปสู่เป้าหมายสุดท้ายตามที่กำหนดโดยภารกิจหลักของท้องถิ่น

ขั้นตอนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

ขั้นตอนที่ ๑ การเตรียมการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการทำแผนพัฒนาพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (Development Strategic Plan) ท้องถิ่นไว้ แต่ไม่กำหนดหัวข้อมระยะเวลาของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (Development Strategic Plan) ว่าเป็นแผนระยะกี่ปี ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงสามารถที่จะพิจารณาว่าจะทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (Development Strategic Plan) ของตนสำหรับหัวข้อมระยะเวลาเท่าใด ขึ้นอยู่กับแนวคิดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าคิดไปข้างหน้า (Forward Thinking) ไปในอนาคตยาวนานเพียงใด ประกอบกับข้อมูล ปัญหาที่ต้องการแก้ไข ทั้งนี้ อาจจะทำให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นกรอบนโยบาย ก็ได้

ในขั้นตอนนี้ หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จะต้องพบผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ความสำคัญ แนวทางและขั้นตอนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (Development Strategic Plan) แล้วจัดทำโครงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (Development Strategic Plan) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอผ่านปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ผู้บริหารท้องถิ่นอนุมัติในโครงการดังกล่าว แล้วแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบเพื่อดำเนินการตามหัวข้อมระยะเวลาและขั้นตอนที่กำหนดต่อไป

ขั้นตอนที่ ๒ การรวบรวมข้อมูลและปัญหาสำคัญ

๑. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (Development Strategic Plan) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีการรวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลข่าวสารให้ครบถ้วน ทันสมัย ซึ่งได้แก่ ข้อมูลเบื้องต้นในด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม ฯลฯ โดยข้อมูลควรแสดงแนวโน้มที่เปลี่ยนแปลงไป แสดงค่าเฉลี่ยร้อยละและการ

วิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการให้ความเห็น ซึ่งข้อมูลที่ควรจัดทำได้แก่ ข้อมูลประชากร รายได้ สุขภาพ การศึกษา ทรัพยากร การคมนาคมขนส่ง การพาณิชย์ การลงทุน อุตสาหกรรมและข้อมูลงบประมาณ เป็นต้น

- การรวบรวมปัญหาสำคัญของท้องถิ่น

ข้อมูลปัญหาสำคัญของท้องถิ่นจะช่วยในการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อแก้ปัญหา ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงควรรวบรวมปัญหาที่สำคัญไว้

ขั้นตอนที่ ๓ การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาของท้องถิ่นในปัจจุบัน

เป็นการประเมินโดยวิเคราะห์ถึงโอกาส และภาวะคุกคามหรือข้อจำกัด อันเป็นภาวะแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนาด้านต่างๆ ของท้องถิ่น รวมทั้งการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของท้องถิ่น อันเป็นภาวะแวดล้อมภายในท้องถิ่น ซึ่งทั้งหมดเป็นการประเมินสถานภาพของท้องถิ่นในปัจจุบัน โดยเป็นการตอบคำถามว่า “ปัจจุบันท้องถิ่นมีสถานภาพการพัฒนาอยู่จุดไหน” สำหรับใช้เป็นประโยชน์ในการกำหนดการดำเนินงานในอนาคตต่อไป ทั้งนี้ โดยใช้เทคนิค SWOT analysis การพิจารณาถึงปัจจัยภายใน ได้แก่ จุดแข็ง (Strength – S) จุดอ่อน (Weakness – W) และปัจจัยภายนอก ได้แก่ โอกาส (Opportunity – O) และอุปสรรค (Threats – T) เป็นเครื่องมือ

ขั้นตอนที่ ๔ การกำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจหลักการพัฒนาท้องถิ่น

๑. การกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่น

การกำหนดวิสัยทัศน์ (vision) หมายถึง เป็นถ้อยแถลงที่ระบุถึงสภาพการณ์ในอนาคตซึ่งเป็นที่หมาย “จุดหมาย” องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้า เพราะเราเชื่อว่า หากสถานการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลให้เกิดคุณค่าหรือค่านิยมบางประการที่เรายึดถือ วิสัยทัศน์เป็นการสรุปบทเรียนจากอดีตพิจารณาปัจจุบันและมุ่งหวังถึงอนาคตข้างหน้า โดยที่การสรุปบทเรียนจากอดีตหมายถึงการพิจารณาว่าอดีตที่ผ่านมาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของเรามีข้อเด่น ข้อด้อยอะไรบ้าง โดยประเมินจากภาพรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนการพิจารณาปัจจุบันนั้น คือการพิจารณาว่าในขณะนี้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของเราเป็นแบบใด

๒. การกำหนดภารกิจหลัก หรือพันธกิจ (Mission) ในการพัฒนาท้องถิ่น

เป็นการกำหนดสิ่งที่ท้องถิ่นจะต้องทำ โดยจะเกิดขึ้นหลังจากที่ทราบแล้วว่าท้องถิ่นต้องการอะไร เป็นอะไรในอนาคต และจะเป็นไปได้เมื่อผลการวิเคราะห์ศักยภาพและการประเมินสถานภาพการพัฒนาท้องถิ่นในปัจจุบันปรากฏ ผนวกกับประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นและความต้องการ/ความคาดหวังของทุกฝ่ายในท้องถิ่น ดังนั้นการตอบคำถามว่าท้องถิ่นจะต้องทำอะไร เพื่อใคร คำตอบที่เกิดขึ้นก็คือความหมายของคำว่า “ภารกิจหลัก” นั่นเอง

ขั้นตอนที่ ๕ การกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง ขอบเขตหรือ ประเภทของกิจกรรมที่ควรค่าแก่การดำเนินงานทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และภารกิจหลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ ๖ การกำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนาท้องถิ่น

เป็นการกำหนดผลสำเร็จที่ต้องการ โดยดำเนินการหลังจากที่ทราบภารกิจหลักที่ท้องถิ่นจะต้องทำแล้ว การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์จะต้องกำหนดวัตถุประสงค์หรือทิศทางโดยรวมของท้องถิ่น เพื่อนำท้องถิ่นให้บรรลุความต้องการที่จะเป็นในอนาคต ซึ่งวัตถุประสงค์สามารถจำแนกได้เป็น ๒ ส่วนคือ

๑. วัตถุประสงค์โดยรวมของท้องถิ่น

๒. วัตถุประสงค์เฉพาะส่วน/เฉพาะเรื่อง

ทั้งนี้ วัตถุประสงค์เฉพาะส่วน/เฉพาะเรื่องต่างๆ ภายในท้องถิ่น เช่น เรื่องการเกษตร การท่องเที่ยว

คมนาคมขนส่ง เป็นต้น จะต้องอยู่ภายใต้กรอบของวัตถุประสงค์โดยรวมของท้องถิ่นที่จะนำไปสู่เป้าหมายสุดท้ายตามที่กำหนดโดยภารกิจหลักของท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ ๗ การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนา

เมื่อได้กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ วัตถุประสงค์และยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยอาศัยพื้นฐานการวิเคราะห์ SWOT แล้วขั้นตอนต่อไปคือ การกำหนดแนวทางการพัฒนาของท้องถิ่นซึ่งยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นหมายถึง แนวคิดหรือวิธีการ อันบ่งบอกถึงลักษณะการเคลื่อนไหวขององค์กรว่าจะก้าวไปสู่เป้าหมายที่ต้องการในอนาคตอย่างไร

ขั้นตอนที่ ๘ การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาท้องถิ่น

เป็นการกำหนดปริมาณหรือจำนวนสิ่งที่ต้องการบรรลุในแต่ละแนวทางการพัฒนา ภายในเวลาที่กำหนด จึงมีความเฉพาะเจาะจงในผลที่คาดว่าจะได้รับในเชิงปริมาณตามช่วงเวลาต่างๆของกระบวนการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ ๙ การอนุมัติและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจะนำผลที่ได้จากขั้นตอนที่ ๑ - ๘ มาจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากนั้นจะนำร่างแผนยุทธศาสตร์เสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อพิจารณาและปรับปรุงก่อนนำเสนอต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอสภาท้องถิ่น

ประโยชน์ของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการพัฒนาได้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งไปสู่สภาพการณ์อันพึงประสงค์ได้อย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

๒.๑. วิสัยทัศน์ (Vision) ในการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลไม้ฝาด

“โครงสร้างพื้นฐานสะดวก การศึกษาเข้มแข็ง เศรษฐกิจมั่นคง พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ตำบลน่าอยู่ ”

พันธกิจ

๑. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำ
๒. บำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่าง
๓. จัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
๔. ส่งเสริมการศึกษา
๕. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชน
๖. ให้มีและบำรุงการท่องเที่ยว การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
๗. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
๘. ส่งเสริมการพัฒนาเด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
๙. คุ้มครองดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๐. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๑๑. จัดให้มีอาคารที่ทำการ และเครื่องมือเครื่องใช้ที่เพียงพอต่อการให้บริการประชาชน

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา

๑. ระบบโครงสร้างพื้นฐาน ได้มาตรฐาน และเพียงพอ
๒. เยาวชนที่ขาดโอกาสทางการศึกษา มีโอกาสเข้าสู่ระบบการศึกษาเพิ่มขึ้น
๓. ประชาชนมีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้นเพียงพอต่อการดำรงชีพ
๔. แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ
๕. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตและสุขภาพอนามัยที่ดีขึ้น
๖. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษา
๗. ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้รับการอนุรักษ์และสืบทอด
๘. การให้บริการประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

แผนงานการพัฒนาและยุทธศาสตร์การพัฒนากองคการบริหารส่วนตำบลไม้ฝาด
องคการบริหารส่วนตำบลไม้ฝาด ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

	แนวทางการพัฒนา	ยุทธศาสตร์
	<p>แผนงานที่ 1 การก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม ถนน สะพานทางเท้า ท่อระบายน้ำ ทำเทียบเรือ ผนังกันตลิ่ง</p> <p>แผนงานที่ 2 การพัฒนาระบบจราจร</p> <p>แผนงานที่ 3 การพัฒนาและจัดหาแหล่งน้ำสะอาดเพื่ออุปโภค บริโภค</p> <p>แผนงานที่ 4 การพัฒนาระบบโทรคมนาคม</p> <p>แผนงานที่ 5 การพัฒนาระบบไฟฟ้าสาธารณะ</p>	<p>การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน</p>
	<p>แผนงานที่ 1. การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน</p> <p>แผนงานที่ 2. การปรับปรุงและพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว</p>	<p>การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว</p>
	<p>แผนงานที่ 1. การส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาของประชาชนทุกระดับ</p> <p>แผนงานที่ 2. การเพิ่มช่องทางในการรับรู้ข่าวสารให้แก่ประชาชน</p> <p>แผนงานที่ 3. การส่งเสริมศาสนา วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นทุกระดับ</p>	<p>การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม</p>
	<p>แผนงานที่ 1. การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม</p> <p>แผนงานที่ 2. การบำบัดและกำจัดขยะมูลฝอย</p>	<p>การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม</p>

	<p>แผนงานที่ 1. การส่งเสริมการจัดสวัสดิการและ นันทนาการ</p> <p>แผนงานที่ 2. การส่งเสริมสุขภาพอนามัยของ ประชาชน</p> <p>แผนงานที่ 3. การรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน</p>	<p>การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและสังคม</p>
	<p>แผนงานที่ 1. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ประชาชน</p> <p>แผนงานที่ 2. การส่งเสริมระบบป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย</p> <p>แผนงานที่ 3. การพัฒนาระบบการบริหาร จัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p>	<p>การพัฒนาด้านการเมือง การบริหาร</p>

วิสัยทัศน์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดตรัง

“เป็นองค์กรหลักในการประสานพัฒนาท้องถิ่นและชุมชน มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมเชิงคุณภาพ
สืบสานภูมิปัญญาสู่การพัฒนาสังคมเป็นสุขอย่างยั่งยืน”

ประเด็นยุทธศาสตร์และแผนงานการพัฒนา

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานควบคู่การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

แผนงานการพัฒนา ได้แก่

 - 1) ก่อสร้างปรับปรุงบำรุงรักษา ถนน สะพาน ทางเท้า และท่าเทียบเรือ ขยายเขตและติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างสาธารณะ
 - 2) พัฒนาระบบจราจร
 - 3) พัฒนาและจัดหาแหล่งน้ำเพื่ออุปโภคและบริโภค
 - 4) พัฒนาระบบขนส่ง
 - 5) พัฒนางานวางผังเมือง
 - 6) ก่อสร้างปรับปรุงระบบคมนาคมสู่แหล่งท่องเที่ยว
 - 7) เพิ่มศักยภาพการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นมารีน่าแห่งอันดามัน
 - 8) การส่งเสริมความรู้ประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่นสู่ชาวต่างชาติ ที่มีอยู่ในจังหวัดตรัง
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้แบบองค์รวม

แผนงานการพัฒนา ได้แก่

 - 1) ส่งเสริมการจัดสวัสดิการและนันทนาการ
 - 2) ส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน
 - 3) การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
 - 4) พัฒนาศักยภาพบุคลากร
 - 5) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดเก็บข้อมูล การวิจัย การใช้ข้อมูลประชาสัมพันธ์
 - 6) ส่งเสริมการศึกษาของประชาชนทุกระดับ
 - 7) เพิ่มช่องทางในการรับรู้ข่าวสารให้แก่ประชาชน
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

แผนงานการพัฒนา ได้แก่

 - 1) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
 - 2) ส่งเสริมระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 - 3) พัฒนาระบบบริหารจัดการของหน่วยงาน
 - 4) สนับสนุนให้มีการประสานงานระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชน และชุมชน

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการอนุรักษ์พลังงานและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
อย่างยั่งยืน แผนงานการพัฒนา ได้แก่

- 1) สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 2) ฝึกระวังและฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 3) บำบัดและฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 4) จัดระบบบำบัดน้ำเสีย
- 5) บำบัดและจัดการขยะ
- 6) ส่งเสริมและสร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์พลังงาน

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
แผนงานการพัฒนา ประกอบด้วย

- 1) ส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น

6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการอยู่ดีมีสุขของท้องถิ่น แผนงานการพัฒนา ประกอบด้วย

- 1) สนับสนุนและส่งเสริมเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรรายย่อยในภาคการเกษตร โดยใช้
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) พัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน

ส่วนที่ 3.3 การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

ในการพัฒนาท้องถิ่นที่ผ่านมา องค์การบริหารส่วนตำบลไม้ฝาด ได้ใช้แผนพัฒนาตำบลเป็นกรอบในการ
กำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งแผนพัฒนาตำบลดังกล่าว ก็ล้วนแล้วแต่มาจากการ
จัดทำประชาคม (Civil Society) ของประชาชน ทั้งในรูปแบบของประชาคมหมู่บ้าน ประชาคมตำบล ซึ่งเป็นความ
ต้องการของประชาชนทั้งสิ้น ประกอบกับงบประมาณที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลไม้ฝาดมีอยู่อย่างจำกัด
สามารถดำเนินการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นำไปสู่การแก้ไขปัญหาและสนองตอบ
ความต้องการของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

**(3.1) การวิเคราะห์รอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (การวิเคราะห์
ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตของท้องถิ่นด้วยเทคนิค
SWOT Analysis (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค)**

เป็นการประเมินโดยวิเคราะห์ถึงโอกาสและภาวะคุกคามหรือข้อจำกัด อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายนอกที่มี
ผลต่อการพัฒนาด้านต่าง ๆ ของเทศบาล รวมทั้งการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลไม้
ฝาด อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายในท้องถิ่นซึ่งทั้งหมดเป็นการประเมินสถานภาพของท้องถิ่นในปัจจุบัน โดยเป็น
การตอบคำถามว่า “ปัจจุบันท้องถิ่นมีสถานภาพการพัฒนาอยู่จุดไหน” สำหรับการใช้ประโยชน์ในการกำหนดการ
ดำเนินงานในอนาคตต่อไป โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis การพิจารณาถึงปัจจัยภายในได้แก่

จุดแข็ง (S – Strength) จุดอ่อน (W – Weakness) และปัจจัยภายนอก ได้แก่ โอกาส (O - Opportunity) และอุปสรรค (Threat – T) เป็นเครื่องมือ

ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย

- ด้านการบริหาร ได้แก่ การแบ่งส่วนราชการ การวางแผน การประสานงาน การมอบอำนาจ การกำกับดูแล เป็นต้น

- ระเบียบ กฎหมาย

- บุคลากร ได้แก่ อัตรากำลัง คุณภาพ วินัย ทักษะ ทักษะ ทักษะ เป็นต้น

- งบประมาณ รวมทั้งความช่วยเหลือต่าง ๆ

- ระบบฐานข้อมูล

- การประสานงาน / การอำนวยความสะดวก / ความร่วมมือจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

- ทรัพยากร เครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำงาน

การวิเคราะห์จุดแข็ง (Strength – S) เป็นการพิจารณาปัจจัยภายในหน่วยงานว่ามีส่วนดี

ความเข้มแข็ง ความสามารถ ศักยภาพ ส่วนที่ส่งเสริมความสำเร็จซึ่งจะพิจารณาในด้านต่าง ๆ

การวิเคราะห์จุดอ่อน (Weakness – W) เป็นการพิจารณาปัจจัยภายในหน่วยงานว่ามีส่วนเสียความอ่อนแอ ข้อจำกัด ความไม่พร้อม ซึ่งจะพิจารณาในด้านต่าง ๆ เช่นเดียวกับการวิเคราะห์จุดแข็ง

(3.2) การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

- ด้านการเมือง รวมถึงระดับความขัดแย้งและกลุ่มผลประโยชน์

- ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ เศรษฐกิจในเขตพื้นที่ (เช่น ผลผลิต รายได้ รายจ่าย การออม การลงทุน การใช้ที่ดิน แรงงาน) การเกษตรกรรม การพาณิชย์กรรม การคลัง

- ด้านสังคม

- นโยบายรัฐบาล / กฎหมาย

- เทคโนโลยี

การวิเคราะห์โอกาส (Opportunity – O) เป็นการศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกว่ามีสภาพเป็นเช่นไร เหตุการณ์สถานการณ์ของโลก ของประเทศ ของจังหวัด และของอำเภอที่เกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อท้องถิ่นอย่างไร มีการเปลี่ยนแปลงใดที่เป็นประโยชน์ หรือเป็นโอกาสอันดีต่อท้องถิ่น โดยจะต้องพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครองและเทคโนโลยี

การวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคหรือข้อจำกัด (Threat – T) เป็นการศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคหรือภาวะคุกคาม ก่อให้เกิดผลเสียหายหรือเป็นข้อจำกัดต่อท้องถิ่นโดยจะต้องพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครองและเทคโนโลยี เช่นเดียวกับการวิเคราะห์โอกาส

สำหรับผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตขององค์การบริหารส่วนตำบลไม้ฝาด ด้วยเทคนิค SWOT Analysis มีรายละเอียด ดังนี้

จุดแข็ง (Strength)

1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำ และมีความมุ่งมั่นสูงที่จะพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความเจริญก้าวหน้าในทุกด้าน
2. คณะผู้บริหารสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพ
3. ผู้บริหารและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ ความสามารถในการประสานงานกับส่วนราชการต่าง ๆ
4. มีเครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ เพียงพอในการปฏิบัติงาน
5. การบริหารจัดการมีความเป็นเอกภาพสามารถตอบสนอง แก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้หลากหลายและรวดเร็ว
6. มีความสามารถในการระดมความคิดและสามารถนำความคิดใหม่ ๆ มาพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

จุดอ่อน (Weakness)

1. บุคลากรบางส่วนจะต้องได้รับการพัฒนาให้เข้าใจในบทบาทหน้าที่การปฏิบัติงาน
2. รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเองไม่เพียงพอต่อการบริหารงานและการดำเนินการพัฒนา
3. การจัดการความรู้ (KM: Knowledge Management) และเทคโนโลยีสารสนเทศยังไม่เป็นระบบ
4. การดำเนินงานโครงการมีการบูรณาการร่วมกันน้อย
5. สัดส่วนของบุคลากรบางส่วนงานไม่สมดุลกับภารกิจงาน
6. คู่มือในการปฏิบัติงานมีไม่ครอบคลุม
7. การประชาสัมพันธ์ยังไม่ครอบคลุมและทั่วถึง

โอกาส (Opportunity)

1. ได้รับการสนับสนุนและได้รับความร่วมมือจากประชาชนในหมู่บ้านเป็นอย่างดีและมีความต่อเนื่อง
2. หน่วยงานราชการอื่น ๆ ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีและให้การสนับสนุนการดำเนินโครงการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง
3. ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุน บุคลากรและเทคโนโลยีจากหน่วยงานภายนอก
4. การเมืองท้องถิ่นมีเสถียรภาพ
5. วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว
6. มีการขยายโอกาสทางการศึกษา เศรษฐกิจและการลงทุนที่เอื้อต่อการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด

อุปสรรค (Threat)

1. การสนับสนุนงบประมาณในโครงการขนาดใหญ่ที่เกินศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลที่จะดำเนินการได้มีโอกาสได้รับการสนับสนุนน้อยมาก
2. ความไม่มีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจทั้งในระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และระดับโลก ซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาท้องถิ่น
3. มีความเสี่ยงภัยจากภัยธรรมชาติ อุบัติเหตุ อุบัติภัย ภัยแล้ง และภัยจากโรคภัยไข้เจ็บ
4. ระเบียบกฎหมายและหนังสือสั่งการที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว
5. ความไม่แน่นอนและไม่ชัดเจนในการจัดสรรเงินอุดหนุนของรัฐบาล
6. นโยบายของรัฐบาลไม่ต่อเนื่อง